

ВІДГУК

рецензента

кандидата педагогічних наук, професора

Кьон Наталі Георгіївни

на дисертаційне дослідження **Го Сяофен**

«Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-фахової та диригентсько-хорової діяльності за поліфункціональним підходом»,

подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії

в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка

за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

1. Актуальність теми дисертаційної роботи

Сучасні соціально-культурні процеси характеризуються стрімким інформаційним та технологічним розвитком, змінами парадигмальних освітніх орієнтирів, які, з одного боку розширюють та збагачують межі пізнавальної, пошуково-інтелектуальної, художньо-творчої діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва, з іншого – суттєво підвищують вимоги до якості їхньої фахової діяльності.

Актуальність та своєчасність наукових розвідок з обраної проблеми поглиблюється й наявністю в системі музично-педагогічної освіти суперечностей, які виникають у процесі паралельного оволодіння здобувачами вокальних навичок сольного й хорового співу, складність якого зумовлена суттєвими відмінностями вокально-фонаційної техніки та виконавської манери індивідуального, камерно-концертного вокального й колективно-хорового виконавства та її нерозробленістю в науково-методичній літературі.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

На користь актуальності досліджуваної проблеми свідчить те, що представлене дисертаційне дослідження входить до тематичного плану науково-дослідної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» і є складником наукової теми кафедри музичного мистецтва і хореографії факультету музичної та хореографічної освіти «Теорія і методика підготовки майбутніх фахівців мистецького та мистецько-педагогічного профілю в контексті соціокультурної парадигми (реєстраційний номер 0120U002017).

3. Наукова новизна та практична значущість одержаних результатів

Оцінюючи найвагоміші наукові здобутки дисертаційного дослідження Го Сяофен варто вказати на результати, що містять вагому наукову новизну, а саме: полягає у визначенні сутності та структури поліфункціональної підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-фахової та диригентсько-хорової діяльності у їх цілісності та взаємозв'язку; у визначенні структури означеного феномену в єдності мотиваційно-ціннісного, когнітивно-кумулятивного, виконавсько-стилістичного, фахово-творчого компонентів.

Безперечно наукову цінність представляє розроблена дисертантом методична модель формування досліджуваного феномену на засадах обґрунтування наукових підходів: поліфункціонального, рефлексивного, інтегративного, технологічного, інноваційного; у визначенні педагогічних принципів – стильової координації змісту підготовки, яка здійснюється в комплексі фахових дисциплін вокально-фахового та диригентсько-хорового циклів; рефлексивно-усвідомленого ставлення студентів до процесу оволодіння спільними й відмінними сольними та вокально-хоровими виконавськими навичками; алгоритмовано-варіативного формування виконавсько-інтонаційних навичок сольного і хорового співу; імплементації інтегрованих знань і досвіду, набутих на різних дисциплінах, у самостійно-пізнавальні та творчі форми фахової діяльності; взаємодоповнення традиційних та інноваційних методів і технологій скоординованої підготовки до вокальної та диригентської-хорової діяльності; у обґрунтованих педагогічних умовах успішного виконання завдань дослідження – стимулювання в учасників освітнього процесу відповідального ставлення до проблеми одноразового формування навичок сольного й хорового співу; забезпеченні міждисциплінарної координації у формуванні навичок сольного й вокально-хорового виконавства; спонукання студентів до творчої реалізації результатів поліфункціональної вокально-хорової підготовки в різних видах фахової діяльності, в розробленні діагностичної методики виявлення рівнів підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва вокально-фахової компетентності; обґрунтуванні рівневих характеристик підготовленості студентів до вокально-фахової та диригентсько-хорової діяльності за поліфункціональним підходом, які можуть застосуватися на заняттях із постановки голосу й вокалу, хорового диригування й хорового співу, під час педагогічної практик, позашкільної музично-освітньої діяльності в закладах неформальної освіти, в роботі з дитячими хоровими колективами.

4. Повнота викладу матеріалу дисертації в публікаціях

Основні теоретичні положення та отримані результати дослідження висвітлено у 8 публікаціях, з яких 4 статті в наукових фахових виданнях України, одна з них у співавторстві, та 4 – апробаційного характеру, видані українською та англійською мовами.

Спрямованість 11 міжнародних наукових конференцій, де відбулась апробація дисертаційного дослідження, характер статей здобувача, в яких відображено основні наукові положення кваліфікаційної наукової роботи та результати проведених досліджень, повною мірою розкривають дослідницьку проблему. Кількість публікацій, обсяг, повнота висвітлення змісту та результатів дисертаційного дослідження відповідає встановленим вимогам.

Загалом вважаємо, що матеріали дослідження пройшли належну апробацію. Дисертація Го Сяофен є самостійною науковою працею, що має завершений характер.

5. Ступінь обґрунтованості наукових положень

Детальне ознайомлення з текстом дисертаційного дослідження Го Сяофен дає підстави відзначити методологічну та теоретичну обґрунтованість вихідних

позицій дисертації, глибокий аналіз понять за її темою, вираженість концептуальних положень роботи, що підтверджують ступінь достовірності наукових положень, результатів дослідження та висновків.

Хід та результати дослідження послідовно та логічно розгортаються від системного аналізу теоретичних положень до висвітлення підсумків впровадження методики

Структура роботи відрізняється збалансованістю обсягу розділів та підрозділів, узгодженістю поставлених завдань дослідження і сформульованих висновків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження, представлено коректно сформульований науковий апарат. Відповідно до поставленої мети дослідження, що полягає в науковому обґрунтуванні та експериментальній перевірці авторської методики обрано доцільний комплекс методів, які відповідають поставленій меті та завданням дослідження і сприяють здійсненню наукових розвідок у площині предмету дослідження, обґрунтуванню і перевірці отриманих результатів.

До позитивних надбань другої частини дослідження варто віднести обґрунтуванні наукові підходи: поліфункціонального, рефлексивного, інтегративного, технологічного, інноваційного; у визначенні педагогічних принципів – стильової координації змісту підготовки, яка здійснюється в комплексі фахових дисциплін вокально-фахового та диригентсько-хорового циклів; рефлексивно-усвідомленого ставлення студентів до процесу оволодіння спільними й відмінними сольними та вокально-хоровими виконавськими навичками; алгоритмовано-варіативного формування виконавсько-інтонаційних навичок сольного і хорового співу; та обґрунтовані у визначенні педагогічних принципів – стильової координації змісту підготовки, яка здійснюється в комплексі фахових дисциплін вокально-фахового та диригентсько-хорового циклів; рефлексивно-усвідомленого ставлення студентів до процесу оволодіння спільними й відмінними сольними та вокально-хоровими виконавськими навичками; алгоритмовано-варіативного формування виконавсько-інтонаційних навичок сольного і хорового співу; імплементації інтегрованих знань і досвіду, набутих на різних дисциплінах, у самостійно-пізнавальні та творчі форми фахової діяльності; взаємодоповнення традиційних та інноваційних методів і технологій скоординованої підготовки до вокальної та диригентської-хорової діяльності; у обґрунтованих педагогічних умовах успішного виконання завдань дослідження – стимулювання в учасників освітнього процесу відповідального ставлення до проблеми одноразового формування навичок сольного й хорового співу; забезпеченні міждисциплінарної координації у формуванні навичок сольного й вокально-хорового виконавства; спонукання студентів до творчої реалізації результатів поліфункціональної вокально-хорової підготовки в різних видах фахової діяльності, *уточненні* сутності поняття «виконавська манера» та характеристики її прояву у вокальному й хоровому мистецтві.

У третьому розділі роботи заслуговує на увагу якісно розроблений діагностичний апарат. Без сумніву позитивним є глибоко та деталізовано продумана процедура вимірювання кожного компоненту досліджуваного конструкту за критеріями: мобілізаційно-особистісним, компетентнісно-

гностичним, компетентісно-практичним, творчо-практичним з відповідними показниками, що логічно та послідовно висвітлена дисертантом на сторінках роботи (п.3.1.). Розроблена діагностична методика дозволила дисертанту якісно здійснити педагогічний експеримент дослідження, виявити рівні сформованості творчих умінь у майбутніх викладачів вокалу (індиферентно-поліфункціональний; пошуково-фрагментарний; пошуково-самостійний і творчо-результативний) та показати динаміку формування творчих умінь у респондентів.

Експеримент засвідчив позитивну динаміку в формуванні творчих умінь у майбутніх викладачів вокалу під час впровадження авторської методики. Достовірність отриманих результатів перевірено автором за допомогою методу математичної статистичної обробки даних за багатофункціональним критерієм φ^* Фішера. Загальні висновки висвітлюють результати, поставлених дослідником завдань. Зміст дисертації суттєво доповнюють додатки.

6. Оцінка змісту й оформлення дисертації

Дисертаційна робота добре структурована і складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу і загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. За структурою та змістом робота відповідає діючим нормативним документам. Стиль викладу в ній наукових положень, матеріалів досліджень, висновків зрозумілий та доступний для сприйняття.

Ознайомлення з текстом дисертації Го Сяофен дає підстави стверджувати, що дана наукова робота є цілісною, самостійною, завершеною працею, що пройшла належну апробацію та відповідає вимогам, що ставлять МОН України.

7. Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Позитивно оцінюючи результати, представленої Го Сяофен дисертаційної роботи, хочемо висловити побажання, яке має дискусійний характер: у дисертації приділено значну увагу сутності поняття «виконавська манера» та особливостям її прояву у вокальному й хоровому мистецтві й різних художньо-виконавських стилях, натомість було б доцільно, з нашого погляду здійснити аналіз прояву означеного феномену в галузі естрадного співу.

Зазначене побажання носить рекомендаційний характер та не впливає на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

8. Загальний висновок

Враховуючи актуальність дослідженої проблеми, наукову новизну положень дисертаційної роботи, обґрунтованість, достовірність, теоретичну та практичну значущість отриманих результатів, вважаємо, що дисертація Го Сяофен «Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-фахової та диригентсько-хорової діяльності за поліфункціональним підходом» є ґрунтовним, самостійним, завершеним науковим дослідженням; за новизною постановки проблеми та її розв'язанням, практичною значущістю відповідає чинним вимогам п. п. 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»,

затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44, а її автор, Го Сяофен заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Рецензент –

кандидат педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії музики і вокалу
Південноукраїнського національного
педагогічного університету
імені К.Д. Ушинського

Н.Г. Кьон

